

Uloga Strategije EU-a za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) u povećanju prosperiteta i sigurnosti u Europi

Deklaracija Kluba EPP-a pri Europskom odboru regija

Dubrovnik, 28. listopada 2016.

Mi, članovi Kluba Europske pučke stranke pri Europskom odboru regija,

1. podupiremo koncept makroregionalnih strategija kao integriranih okvira između država članica Europske unije i trećih zemalja za suočavanje sa zajedničkim izazovima i iznalaženje rješenja uz pomoć snažnijeg partnerstva, koordinacije i povezanosti gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije. Smatramo da će makroregionalna strategija za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) dopunjavati druge mjere/inicijative EU-a u regiji i donositi stvarnu dodanu vrijednost projektima koji se u toj regiji provode te time poticati rast i sigurnost;
2. potičemo stoga razmjenu najboljih praksi među partnerima u cilju promicanja dobrog upravljanja, decentralizacije i regionalne samouprave u jadranskoj i jonskoj makroregiji. Potičemo sve partnere da na temelju stečenog iskustva jačaju suradnju s drugim makroregionalnim strategijama EU-a, poput strategija za baltičku, podunavsku i alpsku makroregiju;
3. naglašavamo da europska, nacionalna, regionalna i lokalna razina vlasti moraju sudjelovati u osmišljavanju i provedbi EUSAIR-a. Obvezujemo se pružati stručno znanje, uz snažno političko vodstvo, u cilju iskorištavanja punog potencijala EUSAIR-a kao okvira za suradnju. Nadalje, ističemo da lokalne i regionalne vlasti imaju važnu ulogu u promicanju demokratskih vrijednosti, veće regionalne suradnje i politika decentralizacije u jadransko-jonskom području;
4. naglašavamo da se ciljevi strategije jedino mogu postići propisnom primjenom filozofije utemeljene na pristupu uzlaznog višerazinskog upravljanja i supsidijarnosti – uz sudjelovanje svih razina vlasti koje zajedno rade kao partneri. Ustrajemo na potrebi da se lokalne i regionalne vlasti više uključe u politička, operativna, tehnička i provedbena tijela za upravljanje strategijom, pri čemu Europska komisija mora zadržati svoju ulogu u postupku koordinacije;

5. pozdravljamo opseg i sadržaj četiri postojeća stupa EUSAIR-a (plavi rast, povezivanje regije, kvaliteta okoliša i održivi turizam). Potičemo uvrštavanje drugih važnih stupova koji bi stanovnicima jadransko-jonskog područja mogli donijeti korist na području razvoja, primjerice u vezi sa sigurnošću. Naglašavamo da su komunikacija i podizanje svijesti u svim stupovima od ključne važnosti za sudjelovanje lokalnih i regionalnih vlasti i drugih partnera u procesu odlučivanja, kao i za povećanje osjećaja odgovornosti u javnosti;
6. snažno podupiremo uporabu financijskih i tehničkih sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF), Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) i drugih relevantnih programa i fondova EU-a u skladu s pravnim okvirom EU-a. U tu svrhu pozivamo na veće usklađivanje nacionalnih ili regionalnih strategija razvoja s ciljevima EUSAIR-a uz pomoć sporazuma o partnerstvu, operativnih programa, strateških dokumenata IPA-e i drugih instrumenata. Nadalje, ustrajemo na potrebi da se temeljito pojednostavni cjelokupni sustav dodjeljivanja sredstava EU-a za upravljačka tijela i korisnike;
7. ponovno ističemo velik utjecaj svjetske gospodarske krize na regiju te pad javnih i privatnih ulaganja koji je izazvala na tom području. Naglašavamo potrebu stavljanja većeg naglaska na ciljane inicijative za ulaganja koje su utemeljene na lokalnim potrebama te koje mogu potaknuti gospodarski rast i otvaranje novih radnih mjesta. U tom pogledu potičemo objedinjavanje sredstava (npr. ESIF, IPA i Europski fond za strateška ulaganja – EFSU) te izdvajanje većih doprinosa iz nadnacionalnih, nacionalnih, regionalnih i lokalnih izvora, zajedno s javno-privatnim partnerstvima. Nadalje, naglašavamo potrebu jačanja sposobnosti lokalnih i regionalnih vlasti da se služe financijskim instrumentima koje im pružaju Okvir za ulaganja na zapadnom Balkanu (WBIF) i Europska investicijska banka (EIB) kako bi osigurale ulaganja za ispunjavanje ciljeva strategije;
8. ističemo da je prekogranična suradnja ključan instrument razvoja pograničnih područja. U tom pogledu tražimo da program INTERREG, Europska grupacija za teritorijalnu suradnju (EGTS), Instrument za povezivanje Europe (CEF) i EFSU igraju istaknutiju ulogu u promicanju prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje te u razvoju prekograničnih strategija u jadransko-jonskoj makroregiji jer se time podupire teritorijalna dimenzija strategije. Naglašavamo potrebu uklanjanja prepreka prekograničnoj i transnacionalnoj suradnji i s nestrpljenjem očekujemo rezultate Komisijina preispitivanja prekogranične suradnje početkom 2017.;
9. podržavamo proširenje postojeće mreže TEN-T dovršavanjem baltičko-jadranskog koridora, uključujući i proširenje na čitavom jonsko-jadranskom obalnom području do Brindisija s jedne strane, a do južne Grčke s druge strane. Podržavamo poziv Europskog parlamenta zemljama sudionicama da usredotoče svoje napore na provođenje projekata koji su pokriveni mrežom TEN-T kao i na druge tekuće intervencije kojima se mreža TEN-T proširuje prema jugoistoku Europe / istočnoj jadranskoj obali, a koje bi mogle premostiti postojeći infrastrukturni jaz u jadransko-jonskom području, na primjer, na autoput po jadransko-jonskoj istočnoj obali, na tračnice za brzu željeznicu po talijanskoj jadranskoj obali i druge projekte za jačanje cestovnih, prekomorskih i zračnih veza između istoka i zapada;

10. podržavamo EUSAIR kao sredstvo europske integracije na temelju načela stabilnosti, pomirenja i dobrosusjedskih odnosa među četirima državama članicama EU-a (Grčka, Hrvatska, Italija i Slovenija) i četirima zemljama kandidatkinja i potencijalnim kandidatkinjama za članstvo u EU-u (Srbija, Crna Gora, Albanija i Bosna i Hercegovina). Uvjereni smo da ta strategija predstavlja nov oblik regionalne suradnje koji može doprinijeti unapređenju integracije zapadnog Balkana u EU tako što će se zemljama ponuditi mogućnost da zajedno sa susjednim zemljama rade na područjima od zajedničkog interesa. Smatramo i da je nužno daljnje uključivanje zemalja koje još nisu obuhvaćene strategijom, posebno bivše jugoslavenske republike Makedonije i Kosova, zemljopisno i gospodarski povezanih s makroregijom, čime će im se barem omogućiti sudjelovanje na pojedinačnoj osnovi i u vezi s određenim projektom;

 11. pozivamo na usvajanje mjera za jačanje suradnje i razvoj zajedničkih strategija između zemalja, njihovih partnera te regionalnih i lokalnih vlasti u pogledu sigurnosti, borbe protiv terorizma, civilne zaštite i izazova povezanih s migracijama. U tu svrhu očekujemo da se prioritete EUSAIR-a ponovno definiraju kako bi se djelovanje i projekti prilagodili tim novonastalim potrebama.
-